

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

4. maj 2022

Gennemførelsesretsakt om det tekniske system til understøttelse af grænseoverskridende automatisk udveksling af dokumentation og anvendelsen af engangsprincippet (KOM dokumentnummer foreligger endnu ikke)

Opdateret notat – ændringer ift. samlenotatet oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. marts 2021 er markeret med streg i venstre margen.

1. Resumé

Kommission fremsendte den 22. marts 2021 et foreløbigt udkast til den gennemførelsesretsakt, der skal implementere det tekniske system til understøttelse af kravet om automatisk udveksling af dokumentation fra forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012. Det første endelige udkast til gennemførelsesretsakten blev ikke vedtaget, eftersom Rådet gjorde indsigelse herimod den 10. juni. Derfor har Kommissionen afholdt drøftelser bilateralt og i kontekst af koordinationsgruppen for den fælles digitale portal med henblik på at vurdere nødvendigheden af yderligere ændringer. Den 29. april 2022 har Kommissionen fremsendt et andet endeligt udkast til gennemførelsesretsakten, som skal drøftes i EU's komité for den fælles digitale portal den 13. maj, hvorefter gennemførelsesretsakten forventes at komme til afstemning i skriftlig procedure.

Kommissionens andet endelige udkast til gennemførelsesretsakten indeholder den overordnede ramme for det tekniske system og komplementeres af et sæt tekniske designdokumenter, som skitserer yderligere detaljer.

Gennemførelsesretsakten forventes at medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Det skyldes, at implementeringen af det tekniske system indebærer, at en række danske myndigheder skal tilpasse deres registre og selvbetjeningsløsninger. Dertil kommer potentielle yderligere udgifter ved, at det tekniske system ikke er endeligt specificeret i gennemførelsesretsakten og et sæt af komplementære, ikke-bindende tekniske beskrivelser, fordi ufuldstændige og mangelfulde specifikationer medfører risiko for udgifter

til ændringer og tilpasninger efter indgåelse af kontrakter med IT-leverandører. Ydermere kan der være økonomiske konsekvenser ved, at gennemførelsesretsakten ikke etablerer rammer for governance, der sikrer tilstrækkelig inddragelse af medlemsstaterne i beslutninger om drift, vedligehold og videreudvikling af det tekniske system.

Hertil kan det medføre økonomiske konsekvenser og fejlinvesteringer, at der er udeståender og muligvis foretages ændringer i regi af et fremsat revisionsforslag af eIDAS-forordningen (2021/281/EU) i eIDAS-infrastrukturen, som brugeridentifikationen i det tekniske system skal bygge på, da det tekniske system i tilfælde af mangler ved eller ændringer til eIDAS ikke vil fungere efter hensigten, eller alternativt vil skulle bygges om. Der er fortsat en række tekniske udfordringer forbundet med at få de digitale infrastrukturer og løsninger i EU til at fungere i sammenhæng. Det vurderes yderst svært at nå at implementere kravene fuldt ud inden tidsfristen i december 2023.

Der kan være lovgivningsmæssige konsekvenser ved etableringen og anvendelsen af det tekniske system hos den ansvarlige myndighed for at tage højde for persondatasikkerhed ved udveksling af data mellem lande. Denne forpligtelse følger af forordningen, men specificeres yderligere af gennemførelsesretsakten. Endeligt kan der være konsekvenser for sikkerhedsniveauet for så vidt angår databeskyttelse og den sikkerhedsmæssige forvaltning af det tekniske system.

Indholdet af gennemførelsesretsakten om det tekniske system er blevet drøftet mellem Kommissionen og medlemsstaterne frem mod fremsættelsen af det andet endelige udkast. Der har længe været modstand mod indholdet af gennemførelsesretsakten, da den i første omgang klart ikke levede op til forordningens rammer for, hvordan gennemførelsesretsakten skal muliggøre implementering af kravet om udveksling af dokumentation gennem det tekniske system i medlemslandene. Imidlertid er der udvist en stigende grad af forståelse for Kommissionens ønske om at vedtage gennemførelsesretsakten i takt med, at fristen er kommet nærmere, og at Kommissionen har tilvejebragt et sæt af komplementære, ikke-bindende tekniske beskrivelser, som understøtter medlemsstaternes forståelse af systemet. Desuden har det fået en positiv modtagelse, at Kommissionen har flyttet "preview"-funktionen til den dataafsendende medlemsstat og tilføjet en mulighed for genautentificering, hvilket har været centrale punkter for en bred kreds af de lande, som har gjort modstand. Det forventes, at Kommissionen med indrømmelserne i det andet endelige udkast vil være i stand til at vedtage gennemførelsesretsakten.

Regeringen støtter forordningen om en fælles digital portals overordnede formål om, at det skal være lettere for grænseoverskridende EU-borgere

og -virksomheder at søge information og betjene sig selv digitalt på det indre marked. Forordningens krav om automatisk udveksling af dokumentation kan imidlertid vise sig at være meget omfattende og meget krævende at implementere for de berørte myndigheder. Derfor lægger regeringen afgørende vægt på, at medlemslandenes byrder ved implementering af forordningen ikke skal være unødigt store, hvorfor gennemførelsesretsakten skal indeholde klare bestemmelser, som sikrer en omkostningseffektiv, teknisk mulig og brugervenlig implementering af forordningen. Endvidere lægger regeringen afgørende vægt på, at gennemførelsesretsakten sikrer beskyttelsen af brugernes persondata og dataintegritet ved alene at pålægge myndigheder at udveksle dokumentation, hvor der er gennemført en tilstrækkeligt sikker identifikation af brugeren, der ønsker dokumentationen udvekslet, efter den ansvarlige myndigheds forskrifter for at forhindre misbrug og identitetstyveri.

Gennemførelsesretsakten ventes sat til afstemning kort efter den 13. maj. Regeringen vil på baggrund af de afgørende vægte stemme nej til gennemførelsesretsakten, når denne kommer til afstemning.

2. Baggrund

Forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 blev vedtaget den 27. september 2018 i Rådet med støtte fra alle medlemsstater på nær Belgien, der afstod fra at stemme. Portalen skal give adgang til online information og -procedurer samt bistands- og problemløsningstjenester til personer og virksomheder.

Af forordningen fremgår det, at Kommissionen frem imod den endelige implementeringsdato den 12. december 2023 vil fremsætte en række gennemførelsesretsakter med henblik på nærmere teknisk specificering af portalen. I det danske forhandlingsoplæg fremgik, at Danmark støttede formålet med forslaget, men lagde vægt på en række forhold, herunder at portalen skulle have fokus på slutbrugernes behov, og at det ikke blev unødigt bureaukratisk for de involverede myndigheder. Derudover arbejdedes der for, at introduktionen af portalen skulle være faseinddelt, således at implementeringen sker gradvist og i et omfang, der ikke giver unødige og administrative og finansielle omkostninger.

Det følger af forordningens artikel 14, at der skal oprettes et fælleseuropæisk teknisk system til automatisk udveksling af dokumentation, fx eksamensbeviser, autorisationer mv., mellem kompetente myndigheder i medlemsstaterne til gennemførelse af udvalgte procedurer omfattet af forordningen. Forordningens krav om automatisk udveksling af dokumentation gennem det tekniske system skal være implementeret senest 12. december

2023. De tekniske og operationelle specifikationer for det tekniske system, der er nødvendige for gennemførelsen heraf, skulle ifølge forordningens frist have været fastlagt ved gennemførelsesretsakt inden den 12. juni 2021.

Gennemførelsesretsakten vedtages i overensstemmelse med komitéproceduren fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (182/2011) af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser. Gennemførelsesretsakten forelægges EU's komité for den fælles digitale portal med henblik på dets endelige vedtagelse. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Kommission fremsendte den 22. marts 2021 et foreløbigt udkast til den gennemførelsesretsakt, der skal implementere det tekniske system til understøttelse af kravet om automatisk udveksling af dokumentation. Det første endelige udkast til gennemførelsesretsakten blev fremsendt til medlemsstaterne den 31. marts. Det første endelige udkast blev drøftet på første komitémøde den 15. april 2021, hvorefter Kommissionen fremsendte en revideret version d. 10. maj. Den reviderede version af det første endelige udkast blev drøftet på andet og tredje komitémøde den 25. og 28. maj 2021, hvorefter Kommissionen fremlagde endnu en revideret version den 4. juni 2021.

Inden det første endelige udkast nåede til afstemning, aktiverede Rådet den 10. juni 2021 sin indsigelsesret ifølge artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (182/2011) af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser. Rådet begrundede sin indsigelse i, at Kommissionen med gennemførelsesretsakten havde overskredet sine beføjelser, dels ved at ændre proceduren for gennemførelsen, dels ved at omgå den fastsatte tidsfrist for gennemførelsesretsakten og dels ved at ændre karakteren af visse bestemmelser. Kommissionen meddelte den 1. september 2022 sin intention om at afholde bilaterale drøftelser med medlemsstaterne for at vurdere nødvendigheden af yderligere ændringer, inden

man ville fremsende et nyt udkast til komitéen. Der pågik herefter løbende drøftelser bilateralt og i kontekst af koordinationsgruppen for den fælles digitale portal.

Kommissionen fremsendte den 25. marts 2022 endnu et foreløbigt udkast til gennemførelsesretsakten. Det andet endelige udkast blev fremsendt til medlemsstaterne d. 29. april 2022. Komitéen mødes i et hybrid-møde den 13. maj 2022, hvorefter forslaget forventes at komme til afstemning i skriftlig procedure.

3. Formål og indhold

Med gennemførelsesretsakten vil der blive oprettet et teknisk system, der skal muliggøre automatisk udveksling af dokumentation mellem kompetente myndigheder i forskellige medlemsstater. Det skal sikre, at borgerne og virksomhederne ikke skal indgive den samme dokumentation til offentlige myndigheder mere end én gang – også kaldet engangsprincippet.

Det skal være muligt for brugere at anvende dokumentation til at gennemføre onlineprocedurer, når de agerer på tværs af medlemsstaterne, fx ansøgning om optagelse på en videregående uddannelse eller indgivelse af selskabsskatteangivelse. Forpligtelsen til at bruge det tekniske system til automatisk udveksling af oplysninger vil kun gælde, når myndigheder i henhold til gældende regler udsteder dokumentation i et elektronisk format, der kan udveksles automatisk og i realtid. Dvs. der vil være tilfælde, hvor myndighederne ikke er forpligtet til at anvende systemet, fx hvis manuel sagsbehandling er påkrævet, førend dokumentationen kan udveksles. Det er ikke obligatorisk for borgere og virksomheder at anvende det tekniske system. Det skal stadig være muligt at fremlægge dokumentation direkte til den anmodende kompetente myndighed på andre måder.

Kommissionen skal i samarbejde med medlemsstaterne tilvejebringe det tekniske system, der skal kunne anvendes til udveksling af dokumentation til de procedurer, der er opført i forordningens bilag II. På borgerområdet drejer det sig om procedurer, der vedrører fx fødsel, flytning, studier, pensionering, bopæl og arbejde. På virksomhedsområdet udpeges procedurer, som vedrører fx indberetning af erhvervsaktivitet, ændring i erhvervsaktivitet samt ophør af erhvervsaktivitet, registrering af medarbejdere i obligatoriske pensions- og forsikringsordninger og indgivelse af selskabsskatteangivelse. Tillige er de procedurer, der er fastsat i anerkendelsesdirektivet (2005/36/EF), servicedirektivet (2006/123/EF) og udbudsdirektiverne (2014/24/EU og 2014/25/EU) også omfattet af kravet om automatisk udveksling af dokumentation, for eksempel anerkendelse af ens erhvervs-mæssige kvalifikationer som autoriseret elinstallatør.

Det tekniske systems indretning

Det tekniske system skal muliggøre behandling af anmodninger om dokumentation fra brugere samt udveksling af dokumentation mellem myndigheder og dermed gøre det muligt for den anmodende kompetente myndighed at behandle dokumentationen. Systemet skal endvidere sikre dokumentationens fortrolighed, et højt sikkerhedsniveau for overførsel og behandling af dokumentation og sikre interoperabilitet med andre relevante systemer. Desuden skal brugeren som hovedregel kunne se dokumentationen, inden den udveksles, via en "preview"-funktion i systemet.

I de tilfælde hvor der kræves brugerauthentifikation for at behandle dokumentation i det tekniske system, anvendes brugerauthentifikation baseret på nationale elektroniske ID og en gensidig anerkendelse og modtagelse af disse via de såkaldte 'eIDAS noder', som reguleret i eIDAS-forordningen (2014/910/EU).

Udkastet til gennemførelsesretsakten

Kommissionens andet endelige udkast til gennemførelsesretsakten fra den 29. april 2022 indeholder den overordnede ramme for det tekniske system, som ikke er ændret grundlæggende i forhold til tidligere udkast. Det er en central ændring i forhold til tidligere udkast, at "preview"-funktionen er flyttet til den dataafsættende medlemsstat, og der er tilføjet en mulighed for gen-authenticering ved den dataafsættende myndighed, hvilket vurderes at øge datasikkerheden. Dertil er det centralt, at udkastet i højere grad indeholder klare bestemmelser for governance af drift, vedligehold og videreudvikling af det tekniske system, som dog tydeliggør medlemsstaternes meget begrænsede muligheder for indflydelse. Derudover er en række tekniske og juridiske aspekter uddybet og præciseret, herunder rollerne for de dataansvarlige datamodtagere og dataafsændere. Desuden oprettes en kontaktgruppe for synergier og interoperabilitet, som skal sikre sammenhæng med igangværende og kommende initiativer vedrørende elektronisk identifikation og tillidstjenester.

Udkastet til gennemførelsesretsakten beskriver fortsat, hvordan medlemsstaternes myndigheder, der kan agere både datamodtagere og dataafsændere, skal integrere deres tekniske løsninger op imod det fælles tekniske system, som forstås af Kommissionen. Det beskrives endvidere, hvornår identifikation vurderes som værende tilstrækkelig til, at en bruger kan anvende systemet. Endeligt indeholder udkastet en beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem de forskellige myndigheder og Kommissionen, eksempelvis at medlemsstaterne har ansvaret for at begrænse adgangen til at hente dokumentation via systemet til de af deres nationale myndigheder, der har ret til at modtage dokumentation fra andre landes myndigheder, samt hvordan myndighederne inddrages af Kommissionen i at sætte prioriteter for at videreudvikle og forbedre det tekniske system.

Kommissionen har desuden fremlagt et foreløbigt sæt af komplementære tekniske beskrivelser, som ikke er juridisk bindende, men yderligere afklarer den tekniske betydning af de rammer, gennemførelsesretsakten sætter for implementeringen. Beskrivelserne har væsentlige mangler vedrørende dele af det tekniske systems specifikationer. Det ventes, at Kommissionen i 2022 kvartalsvis vil opdatere disse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Forordning (EU) 2018/1724 af den 2. oktober 2018 om oprettelse af en fællesdigital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 er allerede trådt i kraft. Dele af forordningen fandt anvendelse den 12. december 2020, og de resterende dele finder anvendelse den 12. december henholdsvis 2022 og 2023.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Gennemførelsesretsakten vil få direkte virkning i Danmark og vil finde anvendelse fra den 12. december 2023, hvilket er samtidig med den sidste del af forpligtelserne i henhold til forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012.

Der kan dog være lovgivningsmæssige konsekvenser ved etableringen og anvendelsen af det tekniske system hos den ansvarlige myndighed for at tage højde for persondatasikkerhed ved udveksling af data mellem lande. Denne forpligtelse følger af forordningen, men specificeres yderligere af gennemførelsesretsakten.

Økonomiske konsekvenser

Gennemførelsesretsakten forventes at medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Det skyldes, at implementeringen af det tekniske system indebærer, at en række danske myndigheder skal tilpasse deres registre og selvbetjeningsløsninger med systemer til udstedelse og udveksling af dokumentation, f.eks. attester. Det skal gøres muligt at afsende dokumentation til efterspørgende udenlandske myndigheder henholdsvis modtage dokumentation fra udenlandske myndigheder i forbindelse med brugernes anvendelse af automatisk udveksling af dokumentation gennem det tekniske

system. Det tekniske system skal implementeres af statslige og eventuelt kommunale samt regionale myndigheder. Dertil kommer udgifter forbundet med, at der kan blive behov for udvikling af nye IT-løsninger og videreudvikling af den danske digitale infrastruktur.

Endeligt medfører gennemførelsesretsakten potentielle yderligere udgifter ved at det tekniske system ikke er endeligt specificeret, fordi ufuldstændige og mangelfulde specifikationer medfører risiko for udgifter til ændringer og tilpasninger efter indgåelse af kontrakter med IT-leverandører, hvilket kan fordyre og forsinke implementeringsprocessen betragteligt.

Hertil kommer, at der er stor forskel på, hvor langt de andre EU-/EØS-lande er med udviklingen af deres eIDAS-infrastruktur. Der er fortsat en række tekniske udfordringer forbundet med at få de digitale infrastrukturer og løsninger i EU til at fungere i sammenhæng. Det er langt fra alle medlemsstater, der som Danmark har installeret de nødvendige komponenter til grænseoverskridende brug. Da login med en digital identitet er påkrævet, vurderes det yderst svært at nå at implementere kravene fuldt ud inden for tidsfristen i december 2023. Såfremt de såkaldte eIDAS noder ikke udbygges fuldt ud i EU, eller den fortsatte udvikling og vedligehold af eIDAS noderne nedprioriteres af medlemsstaterne fremadrettet, som følge af en prioriteret udvikling og implementering af såkaldte 'digitale ID-tegnebøger' i regi af et fremsat revisionsforslag af eIDAS-forordningen (2021/281/EU) frem for eIDAS noderne, kan det medføre økonomiske konsekvenser og fejlinvesteringer, da det tekniske system dermed ikke vil fungere efter hensigten, eller alternativt vil skulle bygges om.

Ydermere kan der være økonomiske konsekvenser ved, at gennemførelsesretsakten ikke etablerer rammer for governance, der sikrer tilstrækkelig inddragelse af medlemsstaterne i beslutninger om drift, vedligehold og videreudvikling af det tekniske system. Medlemsstaternes begrænsede muligheder for indflydelse herpå kan medføre øgede økonomiske konsekvenser for danske myndigheder i tilfælde af ændringer af det tekniske system, som Kommissionen kan beslutte egenhændigt.

Udgiftsniveauet for den enkelte myndighed afhænger af en række fortsat ukendte faktorer, såsom omfanget af forpligtelser med hensyn til vedligehold af det tekniske system, og hvor meget tilpasning de enkelte myndigheders systemer kræver. Derudover kan myndigheder være nødsaget til at foretage foranstaltninger af hensyn til dataansvar.

Gennemførelsesretsakten kan potentielt få positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det tekniske system forbedrer tilgængeligheden af digitale løsninger. Hvis rammerne forbedres for at sende og modtage

dokumentation fra udenlandske myndigheder vil det potentielt lette adgangen og de medfølgende byrder for danske borgere og virksomheder, der ønsker at flytte på tværs af grænser eller gøre forretning i et andet EU-land.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Gennemførelsesretsakten kan medføre konsekvenser for sikkerhedsniveauet for så vidt angår databeskyttelse og den sikkerhedsmæssige forvaltning af det tekniske system. Det bemærkes, at implementeringen af det tekniske system betyder, at danske myndigheder i stigende grad bliver forpligtet til at sende personoplysninger om borgere (herunder personfølsomme oplysninger) til myndigheder i andre medlemslande. Det medfører behov for særlig opmærksomhed ved implementeringen af det tekniske system for at undgå brud på persondatasikkerhed.

8. Høring

Udkastet til gennemførelsesretsakt er sendt i høring i myndighedskredsen i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Indholdet af gennemførelsesretsakten om det tekniske system er blevet drøftet mellem Kommissionen og medlemsstaterne frem mod fremsættelsen af det andet endelige udkast. Der har længe været modstand mod indholdet af gennemførelsesretsakten, da den i første omgang ikke levede op til forordningens rammer om, at gennemførelsesretsakten skal muliggøre implementering af kravet om udveksling af dokumentation gennem det tekniske system i medlemslandene. Det skyldtes, at gennemførelsesretsakten ikke var tilstrækkeligt specificeret til, at medlemslandene kunne påbegynde deres implementeringsarbejde, men at de måtte afvente yderligere specifikationer, hvilket indebærer en meget stor risiko for at forsinke medlemslandenes myndigheder i at nå at implementere det tekniske system inden fristen den 12. december 2023.

Imidlertid er der udvist en stigende grad af forståelse for Kommissionens ønske om at vedtage gennemførelsesretsakten i takt med, at fristen er kommet nærmere, og at Kommissionen har tilvejebragt et sæt af komplementære, ikke-bindende tekniske beskrivelser, som understøtter medlemsstaternes forståelse af systemet. Desuden har det fået en positiv modtagelse, at Kommissionen har flyttet ”preview”-funktionen til den dataafsænde medlemsstat og tilføjet en mulighed for gen-autentificering, hvilket har været centrale punkter for en bred kreds af de lande, som har gjort modstand. Det forventes, at Kommissionen med indrømmelserne i det andet endelige udkast vil være i stand til at vedtage gennemførelsesretsakten. Gennemførelsesretsakten ventes sat til afstemning kort efter den 13. maj.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forordningen om en fælles digital portals overordnede formål om, at det skal være lettere for grænseoverskridende EU-borgere og -virksomheder at søge information og betjene sig selv digitalt på det indre marked.

Forordningens krav om automatisk udveksling af dokumentation kan imidlertid vise sig at være meget omfattende og meget krævende at implementere for de berørte myndigheder. Desuden er det udkastet til gennemførelsesretsakten af forholdsvis overordnet karakter. Regeringen mener, at der i øjeblikket er tale om et udkast, der ikke opfylder forordningens krav om, at gennemførelsesretsakten skal kunne gøre det muligt for medlemsstaterne og Kommissionen at implementere og anvende det tekniske system. Eksempelvis udestår de overordnede rammer for arkitekturen for det tekniske system, i form af hvordan systemet sikrer en tilfredsstillende identifikation af brugernes identitet samt varetagelse af hvilke enheder, der kan tilgå systemet, og hvad deres juridiske grundlag for at modtage dokumentation er.

Regeringen mener, at udkastet kun i begrænset omfang specificerer, hvordan samarbejdet mellem medlemsstaterne og Kommissionen vil forløbe frem mod den endelige ikrafttrædelse af det tekniske system den 12. december 2023, såvel som efter vedtagelsen, herunder hvilken indflydelse medlemsstaterne har på eventuelle ændringer af det tekniske system. Endvidere bemærker regeringen, at der fortsat er udfordringer med udeståender og muligvis kommende ændringer i eIDAS-infrastrukturen, som brugeridentifikationen i det tekniske system skal bygge på, hvorfor det vurderes yderst svært at nå at implementere fuldt ud inden for tidsfristen i december 2023.

Regeringen mener, at der udestår væsentlige dele af de tekniske specifikationer i udkastet. De tekniske specifikationer er nødvendige for, at medlemsstaterne kan påbegynde implementeringen af systemet, da ubekendte faktorer ved opbygningen af komponenter risikerer at fordyre og forsinke implementeringsprocessen betragteligt. Regeringen arbejder derfor for, at Kommissionen introducerer en trinvis implementering, således at kravet om automatisk udveksling af dokumentation indledningsvist kun vil gælde for et fåtal af de udvalgte områder.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at medlemslandenes byrder ved implementering af forordningen ikke skal være unødigt store ved, at gennemførelsesretsakten indeholder klare bestemmelser, som sikrer en omkostnings-effektiv, teknisk mulig og brugervenlig implementering af forordningen. Det indebærer, at Kommissionen skal have fremlagt uddybede tekniske og operationelle specifikationer for det tekniske system til automatisk udveksling af dokumentation inden vedtagelsen af gennemførelsesretsakten. Det

skal være muligt for medlemslandene – på baggrund af de vedtagne specifikationer – at påbegynde arbejdet med at gennemføre det tekniske system i de nationale administrationer umiddelbart efter vedtagelsen af gennemførelsesretsakten. Derudover skal gennemførelsesretsakten indeholde klare bestemmelser for governance af drift, vedligehold og videreudvikling af det tekniske system, der sikrer medlemsstaternes indflydelse ved beslutninger om indførelse af alle væsentlige ændringer gennem komitéprocedure eller lignende.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at gennemførelsesretsakten sikrer beskyttelsen af brugernes persondata og dataintegritet ved alene at pålægge myndigheder at udveksle dokumentation, hvor der er gennemført en tilstrækkelig sikker identifikation af brugeren, der ønsker dokumentationen udvekslet efter den ansvarlige myndigheds forskrifter for at forhindre misbrug og identitetstyveri. Der tages i den forbindelse højde for, at gennemførelsesretsaktens forskrifter for automatisk udveksling af dokumentation ved en DPIA¹ vurderes som værende i overensstemmelse med Databeskyttelsesforordningen (2016/679/EF).

Regeringen arbejder for, at der opnås tilstrækkelig sikker identifikation af den myndighed, der skal modtage dokumentationen, samt at brugeren er informeret om udvekslingen af dokumentation.

Regeringen arbejder for, at EU-Kommissionen stiller open source-komponenter til rådighed for medlemsstaternes implementering af det tekniske system til automatisk udveksling af dokumentation. Det kan medvirke til at reducere både omkostninger og usikkerhed ved implementering og drift af systemet.

Regeringen arbejder for at højne brugervenligheden i digitale løsninger ved, at brugergrænseflader og fremgangsmåden ved anvendelsen af de tekniske komponenter og de underliggende komponenter i videst mulige omfang er indrettet for at imødekomme brugernes behov, og at dette er afspejlet i gennemførelsesretsakten med henblik på at opnå formålet om, at systemet skal gøre det nemmere for borgere og virksomheder at anvende digitale løsninger, når de bevæger sig og handler over grænserne.

Regeringen vil på baggrund af de afgørende vægte stemme nej til gennemførelsesretsakten, når denne kommer til afstemning.

¹ Den endelige version af Kommissionens udkast til gennemførelsesretsakten forventes vedlagt Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelses udtalelse i en Databeskyttelseskonsekvensvurdering (DPIA).

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Gennemførelsesretsakten om engangsprincippet er tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 15. april 2021. Folketingets Europaudvalg fik forelagt forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 til forhandlingsoplæg den 17. november 2017.